

R a d o m i r J u r ić

SEKCIJA ZA KULTURNU I PRIRODNU BAŠTINU POVIJESNOG DRUŠTVA ZADAR

Izvršni odbor Povijesnog društva Zadar više je puta poticao osnivanje Društva prijatelja kulturne i prirodne baštine Zadra. Bile su poduzete i određene akcije za osnivanje jednog takvog Zadru potrebnog društva. Ovdje nećemo navoditi razloge za osnivanje društva, jer oni proizlaze iz vrijedne i na daleko poznate kulturno-povijesne baštine ovog grada i njegove okolice. Do osnivanja nije došlo, jer smo smatrali da još nije sazrelo vrijeme za samostalan i organiziran rad pa je Povijesno društvo Zadar u cilju populariziranja i očuvanja kulturno-povijesnog i prirodnog blaga na zadarskom području, odlučilo osnovati Sekciju za kulturnu i prirodnu baštinu Zadra.

Sekcija je osnovana 6. lipnja 1979. u Zavodu za zaštitu spomenika kulture. Odaziv je bio iznad očekivanja, a u većini je to bila zadarska omladina što posebno veseli. Nazočnima je obrazložen razlog osnivanja Sekcije i na znanje dat preliminarni program s napomenom da će većinu djelatnosti predlagati i izvršavati sami sudionici. Istaknuto je da će se radom Sekcije razvijati i podsticati ljubav članova za kulturnu i prirodnu baštinu Zadra i njegove regije, prostora koji je obilato zastupljen svim vrstama kulturno-povijesnih vrijednosti i izuzetnih prirodnih ljepota od Nacionalnog parka Paklenica pa do prekrasnih uvala na prelijepom zadarskom arhipelagu. U radu Sekcije su i bit će razmjerno zastupljene i sve druge teme koje su trenutno aktualne kao kulturni čin pa recimo od kazališne predstave pa do sportskih priredba.

Voditelji Sekcije su prof. Pavuša Vežić, konzervator Zavoda za zaštitu spomenika kulture i prof. Radomir (Miro) Jurić, kustos Arheološkog muzeja u Zadru.

Istog dana kada je Sekcija osnovana počela je s radom, pa je prof. P. Vežić održao predavanje o kulturnom i prirodnom blagu Zadra i okolice. Predavanje je bilo popraćeno dijapositivima koji su ilustrirali spomeničke vrijednosti, nakon čega se je razvila vrlo kvalitetna diskusija među članovima Sekcije.

Nabrojimo neke od aktivnosti Sekcije: u ljetnim mjesecima kada je smanjena djelatnost Sekcije, jedan dio »prijatelja« je angažirano pratiti arheološka istraživanja (npr. istraživanje zadarske srednjovjekovne citadele), restauriranje crkve sv. Marije u Zadru i druge poslove na čuvanju i istraživanju zadarske prošlosti. Dio članova-studenata (pov. mjetnosti, arheologije i povijesti) radio je na uređenju Nina, akcija koja je organizirana s Arheološkim muzejem u Zadru. Izuzetno veliki interes članova Sekcije je bio prigodom cijelodnevnog stručnog izleta na otok Ugljan, kada smo posjetili tvrđavu sv. Mihovila. Tamo nas je vodio učenik IV razreda srednjoškolskog centra »J. Baraković« R. Žunić, iskreni zaljubljenik toga prostora, koji je iznio kratak historijat tvrđave, a šire su o povijesnim i arheološkim ostacima te o prirodnim posebnostima s otoka izlagali P. Vežić i R. Jurić.

Vrijedna pažnje je i aktivnost dijela članova Sekcije koji žive u Ninu, a uključeni su u poslovima oko zaštite i uređenja ninskih spomenika i doprinose ispravnijim pogledima Ninjana na spomenike kulture u mjestu.

Ovo je samo jedan manji dio naše skromne aktivnosti, ali u buduće ćemo još više unaprijediti naš rad predavanjima koja se organiziraju za članove Povijesnog društva Zadar, izlaganjima članova Sekcije i njihovih voditelja, zatim upoznavanjem spomenika u muzejima u Zadru i okolici, upoznavanjem s problemima zaštite kulturne i prirodne baštine i organizirano sudjelovati na uređenju pojedinih spomenika i još više kod svih, a posebno kod omladine razvijati ljubav prema spomenicima kulture i prirode. Nastojat ćemo ostvariti sustavnu suradnju sa sličnim društvima kod nas, a osobito s »Društvom prijatelja kulturne baštine« u Splitu, a izlet članova ovog Društva na otoke Pašman i Ugljan te Zadar i Nin jedan je od doprinosa našoj suradnji. Cilj je članova Sekcije da svojim sustavnim i predanim radom doprinesu osnivanju samostalnog Društva prijatelja kulturne i prirodne baštine u Zadru.